

Nr 18

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar jämte i ämnet väckta motioner.

Till konstitutionsutskottet har båda kamrarna den 11 april 1962 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 149, vari Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 och 34 §§ lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

I propositionen föreslås dels förstärkning av sekretesskyddet för handlingar i upphandlingsärenden m. m. såvitt avser statens affärsdrivande verk, dels ock utökat sekretesskydd för handlingar rörande signalskyddstjänsten inom totalförsvaret. Beträffande de skäl, som ligger till grund för Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehaft följande i anledning av densamma väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen *dels* de likalydande motionerna nr 702 i första kammaren av herr Jacobsson, Gösta, samt nr 866 i andra kammaren av herr Bohman m. fl., *dels* ock de likalydande motionerna nr 721 i första kammaren av herr Stefanson m. fl. samt nr 867 i andra kammaren av herrar Källenius och Kollberg.

I motionerna föreslås att riksdagen måtte avslå propositionen, såvitt den avser statens affärsdrivande verk.

Beträffande motiveringen för det i motionerna framställda yrkandet får utskottet hänvisa till motionerna.

I. Förslaget om ökat sekretesskydd för statens affärsdrivande verk

Gällande rätt

I vårt land gäller principen att allmänna handlingar är offentliga. Denna grundsats är fastslagen i 2 kap. 1 § i 1949 års tryckfrihetsförordning, som stadgar att — till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning — varje svensk medborgare skall äga fri tillgång till allmänna handlingar. Som allmänna handlingar anses alla hos stats- eller kommunalmyndighet förvarade handlingar, vare sig de inkommit till myndigheten eller upprättats hos denna. I rätten att få del av allmänna handlingar må

likväl enligt nämnda paragraf stadgas sådana inskränkningar, som påkallas av olika där angivna hänsyn, bl. a. behovet av skydd för statens, menigheters och enskildas behöriga ekonomiska intresse. I särskild av Kungl. Maj:t och riksdagen samfällt stiftad lag skall noga anges de fall, då enligt de i tryckfrihetsförordningen angivna grunderna allmänna handlingar skall hållas hemliga.

De sålunda förutsatta bestämmelserna om de fall, då allmänna handlingar skall vara hemliga, finns i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar (sekretesslagen). Lagens 34 § innehåller sekretessbestämmelser till skydd för vissa ekonomiska intressen. Enligt paragrafens första stycke får handlingar i ärenden angående förvärv, avyttrande eller upplåtelse av egendom eller annat, som myndighet äger förvalta, eller angående utförande av arbete för myndighets behov annorledes än genom dess egen eller annan myndighets personal icke, utan tillstånd av den myndighet som handlägger ärendet, utlämnas innan avtal slutits eller ärendet eljest slutförts. Angår ärendet upphandling eller utförande av arbete för statens räkning eller försäljning av staten tillhörig lös egendom, skall likväl iakttagas, att i stadgad ordning infordrade och inkomna anbud jämte vissa andra handlingar icke före nämnda tidpunkt får utlämnas i vidare mån än för prövning av anbud finnes nödvändigt eller begäran om anbuds utbekommande framställs av anbudsgivaren.

Då anledning därtill föreligger, äger enligt paragrafens andra stycke vederbörande myndighet besluta att ifrågavarande handlingar även efter den tidpunkt, då avtal slutits eller ärendet eljest slutförts, ej får utlämnas utan myndighetens tillstånd. Beträffande andra handlingar än sådana, som anger villkoren i slutna avtal, får dylikt beslut avse en tid av högst tjugo år från nämnda tidpunkt. Vad angår handlingar, som anger villkoren i slutna avtal rörande myndighets leverans av elektrisk kraft, gas, vatten eller dylikt eller rörande försäljning av varor med vilka myndighet driver handel i affärsmässiga former, får beslut meddelas högst för tiden till dess två år förflutit från det avtalet fullgjorts eller upphört att gälla. Med avseende å handlingar, som anger villkoren i slutna avtal i andra ärenden, får beslut meddelas för en tid av högst två år från det avtalet slöts.

Vidare stadgas i 34 § att beslut om hemlighållande, vilka enligt andra stycket i paragrafen meddelas av annan statsmyndighet än sådan som hör till eller lyder under riksdagen, skall — såvida de icke endast gäller kostnadsberäkningar eller prisbestämningar eller tjänsteutlåtanden över sådana — för varje statsregleringsår inom en månad efter dess utgång anmälas till Kungl. Maj:t, som låter riksdagens revisorer få del därav. Kommunalmyndighet har att beträffande tillämpningen av paragrafen ställa sig till efterrättelse föreskrifter, vilka må ha meddelats av den myndighet som utövar den kommunala beslutanderätten. Vad som stadgas i 34 § avser icke auktionsprotokoll.

Beslut om sekretess enligt 34 § skall avse varje särskilt fall för sig.

Utredningen angående de statliga företagsformerna

Nämnda utredning, som år 1960 avgav slutbetänkande med förslag till reformering i olika hänseenden av de nuvarande statliga företagsformerna m. m. (SOU 1960: 32), berörde även frågan om förstärkning av sekretesskyddet för de affärsdrivande verken. Utredningen framhåller, att vid de kontakter, som den haft med dessa verk, kritik riktats mot den rådande offentligheten i upphandlingsärenden. Bl. a. har framhållits såsom en olägenhet, att offentligheten kunnat systematiskt utnyttjas av anbudsgivarna till deras fördel och till statsverkets nackdel. Det förhållandet att anbudsgivarna känner till de priser, som konkurrenterna offererat vid föregående upphandling, medför en snedvridning av offerterna såtillvida, att dessa i en del fall icke kommer att grunda sig på en kostnads kalkyl utan på vad andra anbudsgivare begärt i tidigare sammanhang. Om man vill ha en beställning, går man ner med sitt pris minsta möjliga steg i syfte att komma strax under den anbudsgivare, som senast fått beställningen. Konkurrentens prispressande verkan blir härigenom mindre. En annan nackdel ur upphandlingssynpunkt kan vara vissa anbudsgivares rädsla för att ett lågt pris i ett anbud kan bli känt för andra medlemmar i mer eller mindre påtagliga kartellbildningar eller för återförsäljare.

Enligt utredningens mening är det omöjligt att säkert bedöma, hur offentligheten påverkar avtalen i upphandlingsärendena. Uppenbart torde emellertid vara, att offentlighetens betydelse varierar med hänsyn till upphandlingens karaktär. Där det råder en öppen konkurrens mellan ett någorlunda stort antal leverantörer, kan man sålunda ha anledning att räkna med att offentligheten, om den över huvud påverkar anbuden, snarast gör det i en för staten förmånlig riktning. På marknader, där antalet anbudsgivare är ringa och en fast organiserad prissamverkan lätt kan åstadkommas även med andra medel, är det åter ovisst om offentligheten spelar någon väsentlig roll för anbudsgivningen. Utredningen anser det dock icke vara uteslutet, att offentligheten i sådana fall av anbudsgivarna uppfattas som ett hinder för en prisdifferentiering till förmån för ett statligt företag. I de fall, då samarbete mellan anbudsgivare är svagare utvecklat och efterlevnaden av eventuella kartellöverenskommelser är svåra att på andra vägar kontrollera för anbudsgivarna, underlättar däremot offentlighetsregeln en sådan kontroll till nackdel för statsverket.

Utredningen berör härefter bestämmelserna i 34 § sekretesslagen och anför därvid bl. a., att möjligheten till sekretessbeläggning av upphandlingsärenden i två år från avtalets slutande icke synes ha fått någon större praktisk betydelse, dels därför att föreskriften anses kunna tillämpas endast då vägande skäl för sekretess förebragts, dels därför att stadgandet ger uppskov med offentliggörandet blott i två år. Utredningen fortsätter:

I och för sig skulle ett generellt stadgande i tryckfrihetsförordningen om skydd mot offentliggörande av handlingar, som hänför sig till statens affärsverksamhet inom de affärsdrivande verken, enligt utredningens åsikt undan-

röja de svårigheter, som dessa verk kan ha vid fullgörandet av statsmakternas krav på affärsmässighet. En avvägning av offentlighet och sekretess i dessa fall har emellertid, såsom framgår av förarbetena till sekretesslagen, befunnits vara synnerligen vansklig. Å ena sidan har behovet av offentlig kontroll ansetts framträda med särskild styrka på de områden, där stora ekonomiska intressen står på spel och där en alltför långt gående sekretess lätt skulle kunna bana vägen för förfaranden, mot vilka offentlighetsregeln är tänkt som ett korrektiv. Å andra sidan borde inom sådana områden, där staten driver rörelse med rent ekonomiska syften, en betydande inskränkning i offentligheten på särskilt goda grunder kunna försvaras, i synnerhet som staten här så att säga befinner sig på samma plan som de statliga bolagen och enskilda företagare. Så mycket mindre betänkligheter borde föreligga med hänsyn till att det grundläggande intresset av offentlig kontroll fortfarande skulle tillgodoses genom såväl riksdagens revisorer som den statliga revisionen över huvud.

Från de angivna utgångspunkterna har utredningen övervägt, om icke de affärsdrivande verkens svårigheter i någon mån skulle kunna avhjälpas genom att man utsträcker den tid av två år, under vilken handlingar för närvarande enligt 34 § sekretesslagen må hemligstämplas. Enligt utredningens uppfattning talar starka skäl för att samtliga i paragrafen stadgade tvåårsgränser förlänges till fem år i de fall, då erfarenheten på något område skulle ge vid handen, att offentligheten länder till allvarligt förfång för det allmänna eller för enskildas berättigade ekonomiska intressen.

Det i propositionen framlagda förslaget till ändring av 34 § sekretesslagen är överensstämmande med utredningens förslag.

Remissyttrandena

Utredningens betänkande angående de statliga företagsformerna har remissbehandlats inom finansdepartementet. Förslaget om inskränkning i offentlighetsprincipen i vad gäller de statliga affärsverken har därvid berörts av ett tjugotal remissorgan.

Av de remissorgan, som sålunda berört utredningens förslag till vidgat sekretesskydd, har det övervägande flertalet tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran. Till dessa remissorgan hör bl. a. *justitiekanslersämbetet*, *de affärsdrivande verken* och *Landsorganisationen i Sverige*. Förslaget har avstyrkts av *Sveriges industriförbund*, och även *vissa handelskammare* har uttalat sig i avstyrkande riktning. *Offentlighetskommittén* har föreslagit, att frågan om ökat sekretesskydd överlämnas till kommittén för att tagas under övervägande vid uppdragets fullgörande.

Även andra remissorgan än de affärsdrivande verken själva menar, att sekretesskyddet för dessa verk borde kunna ökas utöver vad utredningen föreslagit.

Statens sakrevision ifrågasätter, om icke den föreslagna giltighetstiden fem år för ett sekretessbeslut bör kunna genom nytt beslut förlängas med ännu en femårsperiod.

Riksräkenskapsverket förklarar sig icke vilja motsätta sig förslagets genomförande, ehuru verket anser kritiken mot den rådande offentligheten i upphandlingsärenden vara överdriven.

Kooperativa förbundet yttrar, att den insyn och kontroll som är nödvändig för att statsmakterna och medborgarna skall kunna bedöma hur verksamheten bedrivs icke får medföra att statliga företag med avseende på offentligheten i frågor som rör företagets drift kommer i sämre konkurrensläge än andra företag.

I yttrandet från *offentlighetskommittén* framhålles, att utredningsförslaget får antagas vara avsett att gälla endast för de i betänkandet i övrigt berörda affärsverken och icke för statlig och kommunal verksamhet över huvud. Frågan om sekretess i upphandlingsärenden bör enligt kommitténs åsikt övervägas från vidare synpunkter än dem som utredningen har haft att anlägga. Det ifrågasättes, om det är lämpligt att nu göra en ändring på ett så begränsat område som det av utredningen berörda. I varje fall har kommittén — som vid tiden för yttrandets avgivande nyligen börjat sitt arbete — icke hunnit förvärva erforderlig överblick över verkningarna av sekretess inom upphandlingsverksamheten för att kunna avge ett slutgiltigt yttrande över utredningens förslag. Kommittén föreslår därför i första hand, att frågan om ändring i 34 § sekretesslagen överlämnats till kommittén för att övervägas under dess fortsatta arbete. Skulle frågan om ändring i 34 § av skäl som kommittén icke kan överblicka likväl upptagas till prövning nu, bör ändringen i varje fall begränsas att gälla statens affärsdrivande verk.

Utredningens förslag avstyrkes av *Sveriges industriförbund*, som finner att de olägenheter vilka kan bli följden av en minskning i kontrollens effektivitet synes allvarligare än de risker som möjligen kan finnas för att affärsverken i vissa fall kan träffa oförmånliga affärsuppgörelser. Enligt förbundets uppfattning är det dessutom ytterst svårbedömbart, om offentlighetsprincipens tillämpning vid upphandlingar medför vinst eller förlust för verket på längre sikt. Liknande inställning möter hos *några handelskammare*. Sålunda kan t. ex. *Stockholms handelskammare* icke dela utredningens uppfattning, att offentlighetsprincipen skulle vara till avsevärd nackdel för affärsverken. Samma handelskammare understryker också behovet av offentlig kontroll på de områden inom den offentliga verksamheten, där stora ekonomiska intressen står på spel, så att exempelvis maktmissbruk och obehörigt gynnande av enskilda kan beivras.

Departementschefen

Efter redogörelse för gällande rätt anför departementschefen bl. a.:

Frågan om sekretessskyddet för det allmännas ekonomiska transaktioner faller inom offentlighetskommitténs uppdrag. Den översyn av sekretesslagstiftningen, som denna kommitté har att utföra, är på grund av uppdragets omfattande och svårlösta natur ett mycket tidskrävande arbete. Det måste därför komma att förflyta avsevärd tid, innan dess arbete hinner sätta spår i lagstiftningen. Enligt min mening bör i detta läge hinder icke möta att företaga jämkningar i gällande sekretessregler eller eljest genomföra mera begränsade reformer inom det nuvarande sekretesssystemets ram, då detta påkallas av ett aktuellt behov.

Såsom framgår av vad som anförts i årets statsverksproposition (bilaga 2, sid. 15 ff) samt riksdagens ställningstagande härtill (statsutskottets utlåtande nr 14 och riksdagens skrivelse nr 14) förestår nu vissa reformer av gällande villkor för den statliga affärsdriften. Dessa reformer syftar till att bereda de statliga affärsverken möjlighet att i vidgad utsträckning bedriva sin verksamhet i affärsmässiga former och därigenom öka deras konkurrensförmåga och lönsamhet. För att i önskvärd omfattning vinna detta syfte är det erforderligt att komplettera dessa reformer med en viss förstärkning av det sekretesskydd, som avses i 34 § sekretesslagen. En dylik förstärkning passar väl samman med den uppfattning om sekretessens betydelse för möjligheterna att på framgångsrikt sätt driva affärsverksamhet, som på olika ställen kommit till uttryck i sekretesslagen. Härutinnan kan hänvisas till det tämligen långtgående sekretesskydd, som enligt olika lagrum gäller för sådana allmänna handlingar, vilka innehåller upplysningar om enskilda näringsidkares ekonomiska förhållanden (se t. ex. 18—21 §§). Med hänsyn till det läge, vari reformarbetet på sekretesslagstiftningens område för närvarande befinner sig, kan det uppenbarligen icke nu övervägas att företaga någon principiell eller eljest mera vittgående förändring av sekretesskyddet för stats och kommuns ekonomiska handlande. Frågan om lämpligheten av sådana förändringar måste för övrigt prövas utifrån vidare utgångspunkter än i förevarande sammanhang kan ske. Vad som nu kan ifrågakomma är endast att på vissa begränsade punkter, där sekretesskyddet för de statliga affärsverkens ekonomiska dispositioner vid den förestående övergången till större affärsmässighet i verkens drift ter sig otillräckligt, förstärka detta skydd. Inom den sålunda givna ramen faller det förslag till ökat sekretesskydd, som utredningen om de statliga företagsformerna avgivit. Detta förslag innebär, att den maximala sekretesstiden för sådana i 34 § sekretesslagen avsedda handlingar, som upptager villkoren i slutna avtal, utsträcker från två till fem år, såvitt angår de statliga affärsverkens verksamhet. Förslaget har godtagits eller lämnats utan erinran av det stora flertalet remissorgan, och jag kan för egen del ansluta mig till detsamma. I anledning av de farhågor för minskad effektivitet i kontrollen av de affärsdrivande verkens förvaltning, som några remissorgan uttalat, vill jag till en början framhålla, att beslut om sekretesskydd för ifrågavarande handlingar enligt 34 § sekretesslagen över huvud icke får meddelas, med mindre anledning därtill föreligger. Enligt grunderna för stadgandet bör myndighet icke besluta längre sekretesstid inom den föreskrivna ramen än som med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet kan anses behövt. Jag vill vidare påminna om att ett särskilt kontrollinstitut tillskapats inom nämnda paragrafs tillämplighetsområde, i det att beslut om sekretesskydd i regel skall anmälas till Kungl. Maj:t för att delgivas riksdagens revisorer. Det kan slutligen förtydliga påpekas, att Kungl. Maj:t jämlikt 37 § sekretesslagen i allmänhet äger förordna om utlämnande av handling, som på grund av statsmyndighets beslut skall hållas hemlig.

II. Komplettering av sekretesskyddet för handlingar rörande signalskyddstjänsten inom totalförsvaret

Med totalförsvarets signalskydd förstås åtgärder som syftar till att inom totalförsvarets område förhindra eller försvåra för obehöriga att bereda sig tillgång till meddelanden, som överbringas genom telekommunikation, eller att tyda innehållet i dessa eller att genom teletekniska medel uppdaga eller ingripa i telekommunikation eller lokalisera anläggning härför.

I 4 § sekretesslagen regleras sekretesskyddet för handlingar rörande rikets försvar. Beträffande handlingar, som rör det militära försvaret eller civilförsvarets eller det psykologiska försvarets planläggning, är enligt paragrafens första stycke skyddet så konstruerat, att Kungl. Maj:t äger, såframt handlingarnas offentliggörande kan skada rikets försvar eller eljest medföra våda för dess säkerhet, förordna att de ej må utlämnas förrän viss tid förflutit från handlingens datum, dock högst femtio år, där ej särskilda förhållanden påkallar hemlighållande under längre tid. Beträffande handlingar, som rör den allmänna ekonomiska försvarsberedskapen eller näringslivet, äger enligt andra stycket Kungl. Maj:t, såframt handlingarnas offentliggörande kan skada rikets försvar, folkhushållningen eller näringslivets behöriga fortgång eller eljest medföra våda för rikets säkerhet, förordna att de ej må utlämnas förrän viss tid, högst femtio år, förflutit från handlingens datum.

Det i propositionen framlagda förslaget åsyftar sådan ändring av 4 § sekretesslagen, att Kungl. Maj:t med avseende å alla handlingar rörande totalförsvarets signalskyddstjänst skall äga förordna om sekretess, såframt handlingarnas offentliggörande kan skada rikets försvar, folkhushållningen eller näringslivets behöriga fortgång eller eljest medföra våda för rikets säkerhet. Enligt förslaget skall sådant förordnande kunna avse en tid av högst femtio år från handlingens datum, där ej särskilda förhållanden påkallar hemlighållande under längre tid.

Till stöd för förslaget anför departementschefen i propositionen:

Ändamålet med totalförsvarets signalskyddstjänst kräver, att handlingar rörande denna tjänst i allmänhet hålles hemliga. Sådana handlingar är för närvarande i stor utsträckning sekretessbelagda genom 4 § sekretesslagen och därtill anslutande författningar. Det kan emellertid förekomma, att handlingar rörande totalförsvarets signalskyddstjänst icke omfattas av nuvarande sekretesskydd, ehuru handlingarna är av sådan beskaffenhet, att de bör hållas hemliga. Detta förhållande bör i avbidan på offentlighetskommitténs arbete provisoriskt avhjälpas.

Utskottet

Innevarande års riksdag har med avseende å affärsverkens organisation m. m. beslutat ändringar i syfte att bereda affärsverken möjlighet att i ökad utsträckning bedriva sin verksamhet i affärsmässiga former. Såsom framgår av den föregående redogörelsen har affärsverken uppgivit, att de nu gäl-

lande sekretessbestämmelserna icke i erforderlig omfattning tillgodoser det behov av sekretess som affärsmässigheten kräver. Utskottet, som finner de av departementschefen anförda skälen övertygande, anser att affärsverken bör beredas utökat sekretesskydd på sätt föreslagits i propositionen.

I fråga om behovet av komplettering av sekretesskyddet för handlingar rörande signalskyddstjänsten inom totalförsvaret delar utskottet departementschefens i propositionen uttalade uppfattning.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen med bifall till propositionen nr 149 och med avslag å motionerna I: 702 och II: 866 samt I: 721 och II: 867 måtte antaga följande

Lag

angående ändring i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Härigenom förordnas, att 4 och 34 §§ lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

Beträffande handlingar — — — — — längre tid.

I fråga — — — — — handlingens datum.

Med avseende å handlingar rörande signalskyddstjänsten inom totalförsvaret äger Konungen, såframt handlingarnas offentlighöörande kan skada rikets försvar, folkhushällningen eller näringslivets behöriga fortgång eller eljest medföra våda för rikets säkerhet, meddela förordnande, som i första stycket sägs.

34 §.

Handlingar i — — — — — av anbudsgivaren.

Då anledning därtill föreligger, äger vederbörande myndighet besluta, att handlingar, som i första stycket avses, även efter där angiven tidpunkt ej må utan myndighetens tillstånd utlämnas. Beträffande andra handlingar än sådana som angiva villkoren i slutna avtal må dylikt beslut avse en tid av högst tjugu år från nämnda tidpunkt. Vad angår handlingar, som angiva villkoren i slutna avtal rörande myndighets leverans av

Då anledning därtill föreligger, äger vederbörande myndighet besluta, att handlingar, som i första stycket avses, även efter där angiven tidpunkt ej må utan myndighetens tillstånd utlämnas. Beträffande andra handlingar än sådana som angiva villkoren i slutna avtal må dylikt beslut avse en tid av högst tjugu år från nämnda tidpunkt. Vad angår handlingar, som angiva villkoren i slutna avtal rörande myndighets leverans av elek-

¹ Senaste lydelse av 4 §, se SFS 1960: 40.

(Nuvarande lydelse)

elektrisk kraft, gas, vatten eller dylikt eller rörande försäljning av varor med vilka myndighet driver handel i affärsmässiga former, må beslut meddelas högst för tiden till dess två år förflutit från det avtalet fullgjorts eller upphört att gälla. Med avseende å handlingar, som angiva villkoren i slutna avtal i andra ärenden, må beslut meddelas för en tid av högst två år från det avtalet slöts.

(Föreslagen lydelse)

trisk kraft, gas, vatten eller dylikt eller rörande försäljning av varor med vilka myndighet driver handel i affärsmässiga former, må beslut meddelas högst för tiden till dess två år eller, då myndigheten är att hänföra till statens affärsdrivande verk, fem år förflutit från det avtalet fullgjorts eller upphört att gälla. Med avseende å handlingar, som angiva villkoren i slutna avtal i andra ärenden, må beslut meddelas högst för en tid av två år eller, då myndigheten är att hänföra till statens affärsdrivande verk, fem år från det avtalet slöts.

Beslut, vilka — — — — — undfå del.
Kommunalmyndighet har — — — kommunala beslutanderätten.
Vad i — — — — — å auktionsprotokoll.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1962.

Stockholm den 11 maj 1962

På konstitutionsutskottets vägnar:

BENGT ELMGREN

Närvarande:

från första kammaren: herr Elmgren, fru Segerstedt Wiberg*, herrar Georg Pettersson, Sveningsson, Kronstrand, Erik Olsson, Dahl, Sörlin* och Harald Pettersson*; samt

från andra kammaren: herrar Spångberg, Andersson i Linköping, von Friesen*, Magnusson i Tumhult, Larsson i Luttra, Bengtsson i Halmstad, Nilsson i Östersund*, Hammar, Braconier* och Henningson*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av fru *Segerstedt Wiberg*, herrar *Sveningsson*, *Kronstrand*, *von Friesen*, *Magnusson* i Tumhult, *Hammar* och *Braconier*, vilka ansett att utskottets uttalande och hemställan bort ha följande lydelse:

De skäl som anförts i propositionen till förmån för en förlängning av sekretesskyddet till fem år synes icke övertygande. Vid en avvägning mellan företagets intresse av minskad insyn och den allmänna synpunkten om en tillförlitlig kontroll av verksamheten synes särskilt beaktande böra fästas vid den senare synpunkten. En utredning om hithörande problem pågår emellertid. — Offentlighetskommittén anför i sitt remissyttrande, att frågan om sekretess i offentlig verksamhet bör övervägas från vidare synpunkter än den som 1950 års utredning haft att anlägga. Kommittén tillägger, att det kan ifrågasättas om det är lämpligt att nu göra en ändring på ett så begränsat område som det av utredningen berörda. Offentlighetskommittén föreslår därför i första hand att frågan om ändring av § 34 sekretesslagen överlämnas till kommittén för att övervägas under kommitténs fortsatta arbete.

Utskottet, som delar kommitténs uppfattning, får därför hemställa,

att riksdagen med bifall till förevarande motioner måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition i vad den avser ökat sekretesskydd för statens affärsdrivande verk.